

**UPPHÄVNING AV BESLUT ENLIGT 58 G § I LAGEN OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR
(ESAVI/12122/2021) I KOMMUNERNAS OMRÅDEN I PÄIJÄNNE-TAVASTLANDS
SJUKVÅRDSDISTRIKT**

BAKGRUND

Världshälsoorganisationen WHO klassificerade coronavirusepidemin som en pandemi den 11 mars 2020. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt statsrådets första rekommendation 16.3.2020 skulle offentliga sammankomster begränsas för att förhindra spridning av den infektion (covid-19) som det nya coronaviruset orsakade.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har fattat beslut om restriktioner enligt lagen om smittsamma sjukdomar för sin region under tiden 17.3.2020– 9.4.2021.

Regionförvaltningsverket har genom ett beslut 9.4.2021 (ESAVI/12122/2021) med stöd av 58 g § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar förordnat att alla i 58 g § 4 momentet i lagen avsedda utrymmen för kunder, utrymmen för deltagare och väntsalar som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse och som finns i kommunernas områden i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt och Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt ska stängas för kunder och deltagare till den del utrymmena används för sådan verksamhet som avses i 58 g § 4 momentet. Ovan nämnda utrymmen kan dock användas för ledd hobbyverksamhet för barn födda 2008 eller senare och för tillhandahållande av lagstadgade tjänster. Beslutet är i kraft 15.4.2021– 28.4.2021.

HÖRANDE

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med det här beslutet. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande olägenheter för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Därför har regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 momentet 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKET I SÖDRA FINLAND
Postadress: PB 150, 13101 Tavastehus

tfn 0295 016 000
registratur.sodra@rfv.fi
www.rfv.fi

Huvudverksamhetsstället
i Tavastehus
Birger Jaarlin katu 15

Verksamhetsstället
i Helsingfors
Bangårdsvägen 9

Verksamhetsstället
i Kouvola
Kauppamiehenkatu 4

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Beslut

Regionförvaltningsverket i Södra Finland upphäver för tiden 21.4.2021-28.4.2021 beslutet enligt 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar (ESA/VI/12122/2021) som meddelades 9.4.2021 gällande kommunernas områden i Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt.

Motivering

Väsentliga bestämmelser

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

Genom lagen om ändring och temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar (147/2021) har till lagen om smittsamma sjukdomar bland annat temporärt lagts till paragraferna 58 c–58 h och 59 a – 59 e §. De temporära paragraferna ovan är i kraft till och med 30.6.2021.

58 d § och 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar har ändrats genom lagen om ändring av 58 d § och 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar (262/2021). Ändringen har trätt i kraft 31.3.2021 och gäller till och med 30.6.2021.

Enligt 58 g § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar, om det är uppenbart att åtgärderna enligt 58 d § och andra åtgärder som redan har vidtagits inte kan anses vara tillräckliga på grund av en särskild spridningsrisk i anslutning till verksamheten och om det när kriterierna som anges i 2 momentet uppfylls är nödvändigt för att förhindra en okontrollerad spridning av covid-19-epidemin, kan det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar meddela ett beslut som förpliktar alla aktörer inom dess verksamhetsområde som utövar i 4 momentet avsedd verksamhet och disponerar över utrymmena att för kunder och deltagare stänga sådana utrymmen för kunder, utrymmen för deltagare och väntsalar som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse. Utöver det som föreskrivs i 44 § i förvaltningslagen ska det i beslutet anges vad som avses med verksamhet som utgör en särskild risk för spridning av sjukdomen covid-19 och med utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse.

Regionförvaltningsverken kan fatta motsvarande beslut inom sina regioner när åtgärderna är nödvändiga inom flera kommuners områden. Skyldigheterna enligt ett samtidigt gällande beslut av kommunen

kompletterar de skyldigheter som fastställts i ett beslut av regionförvaltningsverket som är i kraft inom kommunens område.

Ett beslut som avses i 1 momentet ovan får meddelas bara om:

- 1) incidensen av covid-19 per 100 000 invånare över de 14 senaste dygnen för vilka information finns att tillgå är minst 50 i sjukvårdsdistriktets område;
- 2) det i kommunens eller sjukvårdsdistriktets område konstateras sjukdomskluster vilkas smittkedjor inte går att spåra på ett tillförlitligt sätt och som enligt sakkunnigutlåtandet utgör en betydande risk för att nya smittor sprids i regionen; och
- 3) antalet smittfall inom sjukvårdsdistriktets område enligt en sakkunnigbedömning bedöms leda till att behovet av sjukhusvård och intensivvård ökar i betydande grad, till att social- och hälsovårdspersonalens tillräcklighet eller omsorgen om klienter eller vården av patienter väsentligt äventyras eller till någon annan motsvarande överbelastning av social- och hälsovårdssystemet.

Enligt 3 momentet i samma paragraf ska samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt utan dröjsmål meddela kommunerna och regionförvaltningsverket inom sitt område om att en situation som avses i 2 momentet föreligger eller att det finns en motiverad risk för att en sådan situation uppkommer.

Enligt 4 momentet i den aktuella paragrafen förpliktar ett beslut som avses i 1 momentet aktörer som disponerar över utrymmen när de utövar idrotts- eller sportverksamhet som avses i 1 punkten eller nöjes- eller rekreationsverksamhet som avses i 2–6 punkten i följande utrymmen:

- 1) utrymmen inomhus som används för lagsport, gruppträning, utövande av kontaktsporter och andra motsvarande former av sport eller idrott samt träningslokaler och andra motsvarande utrymmen för inomhusidrott,
- 2) allmänna bastur och simhallars, friluftsbads och badinrättningars bassängområden samt omklädningsrum som finns i omedelbar anslutning till dem,
- 3) dansställen och utrymmen som används för körsång, amatörteater och annan motsvarande hobbyverksamhet i grupp,
- 4) nöjes- och temaparker, tivolin samt djurparkers utrymmen inomhus,
- 5) inomhuslekparker och inomhuslekplatser;
- 6) allmänna utrymmen i köpcentra, med undantag för affärslokaler i detaljhandeln och lokaler som används för tillhandahållande av tjänster samt passager till dessa lokaler.

I paragrafens 5 moment föreskrivs det att när ett beslut som avses i 1 momentet fattas ska hänsyn tas till känd sakkunskap om huruvida kundernas eller deltagarnas fysiska närhet till varandra, antalet personer som samtidigt befinner sig på plats eller deras placering i utrymmet i övrigt eller spridning av sjukdomen via ytor utgör en särskild risk för spridning av sjukdomen covid-19, samt till om det i verksamheten eller i de utrymmen som används för den finns en särskild risk för att betydande smittkedjor uppkommer.

Enligt paragrafens 6 moment gäller ett beslut som avses i 1 momentet inte professionell idrott eller verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet.

Enligt 7 momentet i paragrafen får ett beslut som avses i 1 momentet fattas för högst två veckor åt gången. Det ska noga följas upp att beslutet är aktuellt och beslutet ska omedelbart upphävas om de kriterier som anges i paragrafen inte längre uppfylls.

Enligt 8 momentet i samma paragraf får närmare bestämmelser om den verksamhet och de utrymmen som avses i 4 momentet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 1 § 1 momentet 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är en infektion som orsakas av en ny typ av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Förarbetet till lagen

Enligt specialmotiveringen i regeringens proposition (245/2020) gällande 58 g § i lagen om ändring och temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar kan ett beslut fattas för högst två veckor åt gången. Bestämmelsen är en sista utväg för att genom myndighetsåtgärder snabbt, med tillräcklig framförhållning och så kortvarigt som möjligt reagera på ett svårt regionalt smittläge, om spridningen av covid-19-epidemin i en region inte kan hindras med några andra medel. Den relativt korta tiden är motiverad eftersom föreläggandet är så kraftigt. Beslutet bör upphävas redan tidigare, om de föreskrivna förutsättningarna inte längre uppfylls.

Det epidemiologiska läget och sakkunnigutlåtanden

Sjukvårdsdistrikten inom Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde har i enlighet med den styrning som getts i social- och hälsovårdsministeriets brev den 10 september 2020 inrättat regionala samarbetsgrupper för covid-19. Samarbetsgrupperna beaktar i sina lägesbedömningar utöver epidemiläget också de totala konsekvenserna av smittbekämpningsåtgärderna, inklusive ekonomiska konsekvenser och konsekvenser som hänför sig till näringslivet. Regionförvaltningsverket deltar i arbetsgrupperna, liksom

också företrädare för Institutet för hälsa och välfärd samt närings-, trafik- och miljöcentralerna i respektive region.

Regionförvaltningsverket har av den regionala coronasamordningsgruppen för Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt fått ett utlåtande om covid-19-läget i sjukvårdsdistriktet och gruppens synpunkter på nödvändiga begränsningsåtgärder.

Under Päijänne-Tavastlands regionala coronasamordningsgrupps möte den 19 april 2021 konstaterades att regionen är i coronaepidemiens samhällsspridningsfas. Incidensen per 100 000 invånare över 14 dagar är i hela sjukvårdsdistriktets område 133 och andelen positiva prov av alla Fimlab-testade är 3,1 %. Enligt gruppen är smittspårbarheten oförändrad. Cirka 76 procent av smittkällorna kunde spåras vecka 15. Enligt uppgifterna från mötet uppfylls kriterierna för beslut enligt 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar inte längre i regionen. Behovet av sjukhusvård har minskat och man har avvecklat specialarrangemang på intensivvårdsavdelningen. I sjukvårdsdistriktets område bedöms för närvarande inte finnas risk för att behovet av sjukhusvård och intensivvård ökar på ett sätt som skulle leda till att vården äventyras eller hälso- och sjukvården överbelastas. Gruppen föreslår att regionförvaltningsverket upphäver beslutet enligt 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar.

Enligt Institutet för hälsa och välfärds (THL) riksomfattande lägesrapporter för uppföljningen av hybridstrategin var incidensen per 100 000 invånare över sju dagar veckorna 11–14 i Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt 98.7, 77.7, 68.7 och 75.8, medan den procentuella andelen positiva prov av alla testade var 4.4, 4.1, 4.2 och 4.5.

Slutsats

Enligt 58 g § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar, om det är uppenbart att åtgärderna enligt 58 d § och andra åtgärder som redan har vidtagits inte kan anses vara tillräckliga på grund av en särskild spridningsrisk i anslutning till verksamheten och om det när kriterierna som anges i 2 momentet uppfylls är nödvändigt för att förhindra en okontrollerad spridning av covid-19-epidemin, kan det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar meddela ett beslut som förpliktar alla aktörer inom dess verksamhetsområde som utövar i 4 momentet avsedd verksamhet och disponerar över utrymmena att för kunder och deltagare stänga sådana utrymmen för kunder, utrymmen för deltagare och väntsalar som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse. Utöver det som föreskrivs i 44 § i förvaltningslagen ska det i beslutet anges vad som avses med verksamhet som utgör en särskild risk för spridning av sjukdomen covid-19 och med utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för

en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse.

Regionförvaltningsverken kan fatta motsvarande beslut inom sina regioner när åtgärderna är nödvändiga inom flera kommuners områden.

Ett beslut som avses i 1 momentet ovan får meddelas bara om:

- 1) incidensen av covid-19 per 100 000 invånare över de 14 senaste dygnen för vilka information finns att tillgå är minst 50 i sjukvårdsdistriktets område;
- 2) det i kommunens eller sjukvårdsdistriktets område konstateras sjukdomskluster vilkas smittkedjor inte går att spåra på ett tillförlitligt sätt och som enligt sakkunnigutlåtandet utgör en betydande risk för att nya smittor sprids i regionen; och
- 3) antalet smittfall inom sjukvårdsdistriktets område enligt en sakkunnigbedömning bedöms leda till att behovet av sjukhusvård och intensivvård ökar i betydande grad, till att social- och hälsovårdspersonalens tillräcklighet eller omsorgen om klienter eller vården av patienter väsentligt äventyras eller till någon annan motsvarande överbelastning av social- och hälsovårdssystemet.

Enligt 58 g § 7 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar ska det noga följas upp att beslutet är aktuellt och beslutet ska omedelbart upphävas om de kriterier som anges i paragrafen inte längre uppfylls.

Regionförvaltningsverket har genom ett beslut 9.4.2021 (ESA/VI/12122/2021) med stöd av 58 g § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar förordnat att alla i 58 g § 4 momentet i lagen avsedda utrymmen för kunder, utrymmen för deltagare och väntsalar som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse som finns inom kommunernas områden i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt och Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt ska stängas för kunder och deltagare till den del utrymmena används för sådan verksamhet som avses i 58 g § 4 momentet. Ovan nämnda lokaler kan dock användas för ledd hobbyverksamhet för barn födda 2008 eller senare och för tillhandahållande av lagstadgade tjänster. Beslutet skrevs så att det är i kraft 15.4.2021–28.4.2021.

Bedömningen har hittills varit att kriterierna som krävs för ett beslut uppfylls och det har också i övrigt ansetts vara nödvändigt i Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt.

Regionförvaltningsverket konstaterar att coronavirusepidemin i Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt alltjämt är i samhällsspridningsfasen. Av utredningarna i ärendet framgår det att incidensen per 100 000 invånare över de senaste 14 dygnen nu är 133 i Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt. 76 procent av smittfallen kan spåras. Behovet av sjukhusvård har emellertid minskat i sjukvårdsdistriktet och

specialarrangemang har avvecklats. Den specialiserade sjukvårdens kapacitet fungerar normalt och hotas för tillfället inte av överbelastning.

På basis av ovan anser regionförvaltningsverket att alla kriterier som föreskrivs i 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar inte längre uppfylls. Regionförvaltningsverket i Södra Finland upphäver gällande kommunernas områden i Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt för perioden 21.4.2021-28.4.2021 beslutet enligt 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar (ESAVI/12122/2021) som meddelades 9.4.2021.

Regionförvaltningsverkets beslut (ESAVI/12122/2021) är i övrigt fortsättningsvis i kraft.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1 och 58 g §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 §

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar får det här beslutet överklagas genom besvär hos Tavastehus förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärshanvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs det här beslutet omedelbart trots eventuellt överklagande.

MER INFORMATION

Mer information ges vid behov av regionförvaltningsöverläkare Laura Nikunen tfn, 029 501 6000 (växeln).

överdirektör

Merja Ekqvist

regionförvaltningsöverläkare

Laura Nikunen

BILAGOR

Bilaga 1, Kommunerna inom Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgift

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av det här beslutet sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls till påseende vid Regionförvaltningsverket i Södra Finland till och med 20.5.2021. Ett meddelande om att beslutet finns till påseende har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbplats www.rfv.fi.

Delfåendet av detta beslut anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande har publicerats på regionförvaltningsverkets webbsidor.

För kännedom

Kommunerna och samkommunerna inom Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt

Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt som ombes informera läkarna som ansvarar för smittsamma sjukdomar i dess område om beslutet

Polisinrättningen i Tavastland

Päijänne Tavastlands räddningsverk

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet

Statsrådets kanslis kommunikationsavdelning

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Statskontoret

Avgiftsfritt